

Світлій пам'яті професора, доктора медичних наук Надії Іванівни Шарикіної

Колектив ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» з глибоким сумом сповіщає про те, що 24 квітня 2021 року пішла з життя талановита людина, провідний учений у галузі онкофармакології професор Надія Іванівна Шарикіна.

Усе професійне життя Надії Іванівни Шарикіної, а це майже 55 років, пов'язане з ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України», де вона розпочала наукову роботу в 1966 році одразу після закінчення з відзнакою лікувального факультету Національного медичного університету імені академіка О. О. Богомольця й працювала до останніх днів на різних посадах. Із 1981 року – доктор медичних наук, із 1992 року – професор за фахом 14.03.05 – фармакологія.

Н. І. Шарикіна належить до провідних учених України в галузі онко-

фармакології. Нею створений єдиний в Україні відділ онкофармакології (1986 р.), нині – лабораторія онкофармакології відділу фармакології (2017 р.).

На посаді керівника лабораторії онкофармакології Н. І. Шарикіна очолювала дослідження з цілеспрямованого пошуку нових протипухлинних і противірусних засобів. Надія Іванівна – співавтор 4 нових препаратів, що впроваджені в медичну практику та отримали позитивну оцінку за результатами клінічної апробації: протипухлинні – хлофіден, бротеофін, противірусний – лективір, засіб лікування захворювань кісток, у тому числі метастазів у кістки, новоутворень молочної та передміхурової залоз – мебіфон.

Н. І. Шарикіна співавтор 2 потенційних протипухлинних засобів: фентос (злякисні новоутворення жіночої статеві сфери) і флудинат (злякисні пухлини шлунково-кишкового тракту).

Дослідження професора Н. І. Шарикіної та очолюваної нею лабораторії дозволили приєднати хіміотерапію злякисних новоутворень до русла сучасної фармакології. Під керівництвом Надії Іванівни співробітники лабораторії здобули великий досвід і брали участь у прогнозуванні протипухлинної дії ФАР, вивченні питань фармакокінетики ФАР з протипухлинною дією, впливу на загальні реакції організму (метастазування, ангиогенез, диференціювання, біль, імунні реакції, рецепторні взаємодії, комбінована дія). Професор Н. І. Шарикіна ініціювала пошук таргетних (молекулярно спрямованих) препара-

тів, що зараз є одним з провідних напрямів онкобіологічних й онкофармакологічних досліджень. Ці роботи знайшли відображення в дисертаціях її численних учнів.

Н. І. Шарикіна очолювала Фармакологічний комітет МОЗ України (1992–1997 рр.), була його фундатором. Як голова Фармакологічного комітету МОЗ України Н. І. Шарикіна зробила вагомий внесок у його становлення, розбудову системи державної реєстрації лікарських засобів і післяреєстраційного нагляду, у підвищення міжнародного авторитету. Виступала з доповідями від України на міжнародних форумах у Парижі, Берліні, Ризі, Москві, Санкт-Петербурзі. Протягом багатьох років була членом науково-експертної комісії ДП «Державний експертний центр МОЗ України».

Наукові дослідження Н. І. Шарикіної знайшли відображення більше ніж у 700 наукових працях, 30 авторських свідоцтвах, 45 патентах України.

Високий професіоналізм, цілеспрямованість, працелюбність, відданість своєму покликанню лікаря та науковця завжди відзначали Н. І. Шарикіну.

Колеги та друзі запам'ятають Надію Іванівну не лише як відомого вченого й організатора, але й як чуйну, доброзичливу, гідну поваги людину.

Світла пам'ять!

ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України»

ВГО «Асоціація фармакологів України»

Редколегія журналу «Фармакологія та лікарська токсикологія»